

Kurjer Częstochowski

DZIENNIK POLITYCZNO SPOŁECZNO LITERACKI

Prenumerata wynosi z odbieraniem w Administracji miesięcznie 400 mk., z odnoszeniem i przesyłką pocztową 450 mk. Ceny ogłoszeń: pierwsza strona za wiersz ednospaltowy lub jego miejsce 80 mk., druga i trzecia 70 mk., czwarta 60 mk., za wiersz nonparelowy. Ogłoszenia w tekście przed kroniką i pod telegramami 70 mk. za wiersz. Nekrologi po 70 mk. za wiersz. Drobne ogłoszenia, po 20 marek za wyraz. Ogłoszenia zagraniczne o 100 % droższe.

Adres Redakcji i Administracji: Częstochowa ul. N. P. Marji 41. Fotwarta codziennie od g. 9 rano do 7 w. Telegraf „Kurjer—Częstochowa”. Telefon 4. Nadesłanych rękopisów, z wyjątkiem zastrzeżonych, Redakcja nie zwraca. Na zasadzie uchwały Zjazdu Zw. Prasy prowincjonalnej, wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Dr. Zygmunt Monikowski

Członek Dyrekcji T-wa „Orbis” dla przemysłu i handlu aptecznego, właściciel apteki.
Opatrzony Sw. Sakramentami, zmarł w dniu 19-go marca 1922 r. przeżywszy lat 39.

O tej niepowetowanej stracie zacnego i dzielnego kolegi zawiadamia udziałowców i znajomych

Rada Nadzorcza i Dyrekcja.

WSPÓLNY FRONT.

Częstochowa, dn. 20 - 3 - 22.

W ostatnich dniach miały miejsce dwie niezmiernie ważne dla Polski a wogóle, posiadające szersze znaczenie konferencje a mianowicie: narady tworzącego się czwórsojazu tj. dawnej Małej Ententy wraz z Polską w Belgradzie, oraz konferencja państw bałtyckich w Warszawie. Obie te konferencje miały na celu przedewszystkiem spodziewane narady w Genui, każda miała na celu ustalenie pewnego wspólnego frontu, wytyczenie pewnych wspólnych celów przed tym ważnym międzynarodowym zjazdem.

Polska brała udział w obu konferencjach, a zatem jest ona poniekąd łącznikiem pomiędzy państwami Małej Ententy a pozostałymi państwami bałtyckimi, co zresztą samo uwiadamia się z jej położenia geograficznego. Zrozumieliśmy nareszcie, że w obecnych warunkach jest rzeczą wprost niemożliwą prowadzenia samodzielnej polityki, że dawne plany p. Patka popierane usilnie przez Belweder, wysoce ambitne, ale zarazem nieoparte na realnem zrozumieniu potrzeb Polski — plany, które twierdziły, że Polska jest na tyle silna, iż może prowadzić samodzielną politykę, zostały nareszcie porzucone. Faktem jest, że nawet Anglia tak potężne państwo nie zdobyła się na to, aby prowadzić odosobnioną politykę, że nawet ona dała do tego, aby wynaleść sobie sojuszników, prowadzi układy z Francją. Z Włochami, bowiem rozumie doskonale, że w obecnym układzie sił międzynarodowych jest wprost rzeczą niezbędną wspólne działanie, tworzenie koalicji, sojuszków, bo w ten sposób jedynie można zabezpieczyć się, można uniknąć nowych zawiązków, trzymając zarazem w szachu dyszące nienawiścią i czyhające na odpowiedni moment odwetu — Niemcy.

Polska wezła teraz również na tę drogę. Konferencja w Belgradzie, w której Polska brała czynny udział doprowadziła do ujednolicenia poglądów. Wszystkie biorące w niej udział państwa t. j. Polska, Czechosłowacja, Jugosławia i Rumunia ustaliły pewien wspólny plan postępowania na konferencji w Genui, skreśliły pewne wytyczne, których będą się trzymać. Przedewszystkiem więc zdecydowano, że na konferencji w Genui nie mogą być poruszane inne sprawy poza temi, które były ustalone na posiedzeniu Rady Najwyższej w Cannes. Jest to dla nas bardzo ważne, albowiem tem samym będzie poparte stanowisko Polski, a zarazem Francji, że zaproszenie Sowietów do Genui nie oznacza bynajmniej ich uznania, dalej, że dopuszczenie Niemców na tę konferencję nie decyduje bynajmniej o tem, że została im zapomniana straszna zbrodnia, jako sprawcom wojny światowej. Oprócz tego został tam przyjęty jeden, specjalnie ważny dla Polski punkt, że żadne traktaty przed Genuą zawarte nie będą na tej konferencji podlegać dyskusji a co za tem idzie nie będzie również rozpatrywany traktat ryski.

Na konferencji państw bałtyckich również ustalono pewną wspólną wytyczną postępowania w Genui, stwierdzono bardzo daleko idącą wspólność interesów Polski, Finlandji, Łotwy i Estonji, dając tem samym rekojmie, że państwa te będą iść ręką w rękę.

W ten sposób widzimy, że na nadchodzącą konferencję w Genui zapowiadana na dzień 10 kwietnia, która wszakże dotychczas jest jeszcze bardzo problematyczną ze względu na odmowne stanowisko Ameryki wszystkie państwa, znajdujące się na wschód i południe od Niemiec za wyjątkiem Austrii, Węgier, Grecji i Litwy Kowieńskiej, spotkają się na tej

konferencji, tworząc niejako jeden potężny blok, jeden wspólny front, co przyczyni się znakomicie do poparcia stanowiska Francji a zaszkodzenia Niemiec i Sowietów. Polska, jako poniekąd łącznik w tym zespole posiada specjalne znaczenie i może odegrać na konferencji w Genui bardzo poważną i zaszczytną dla zagadnień cywilizacyjnych rolę.

Wiadomości polityczne. Niebezpieczeństwo epidemji w Polsce.

Wydział Informacyjny Rady Ligi Narodów wydał sprawozdanie z czynności za miesiąc styczeń b. r. przewodniczącego Komisji Hygienicznej p. Rajmana, który przedłożył Komisji wynik badań o położeniu w Rosji.

Ze sprawozdania tego wynika, że fala uchodźców z Rosji do Polski zachwiała polskim kordonem sanitarnym. Dlatego też daje się zauważyć znaczne obniżenie się stanu sanitarnego w Polsce. Fala uchodźców wzmoże się z wiosną i dosięgnie cyfry 700 tysięcy ludzi. Uchodźcy ci zdążają w kierunku granicy polskiej i Państw Bałtyckich. Wobec tego jest rzeczą konieczną, by jeszcze w ciągu zimy poczynić odpowiednie kroki celem zapobieżenia szerzeniu się zarazy.

P. Rajman wyjechał do Warszawy i zamierza przedłożyć polskim władzom sanitarnym projekt porozumienia się z odpowiednimi władzami sanitarnymi w Rosji celem utworzenia jednolitego pasa epidemicznego po obu stronach granicy. Przedstawiciele Komitetu epidemicznego w Polsce i Rosji otrzymali już polecenia opracowania w ciągu 8-ch tygodni sprawozdania.

Sprawozdanie p. Rajmana spowodowało Ligę Narodów do powzięcia rezolucji, która stwierdza:

Powiadomiona o tem, że epidemja w Europie Wschodniej wzmożła się w ostat-

TANIO!!

bo w prywatnym mieszkaniu nabyć można u

Emilji LEWINOWEJ i S-ka

I piętro front №40, II Aleja

Na sezon wiosenny welny kostjumowe, wizytowe w wielkim wyborze, welny mundurki, oraz płótna i prześcieradła i t. p.

nich czasach i stanowi wielkie niebezpieczeństwo dla Polski, Rada Ligi Narodów jest zdania, że jest rzeczą konieczną powzięcie szybkich postanowień i zarządzeń i w tym celu ponownie zwraca się z gorącym apelem do poszczególnych rządów, ażeby wedle możności pośpieszyły z jaknajrychlejszą pomocą.

Liczba posłów.

Na posiedzeniu Komisji Konstytucyjnej ustalono ogólną liczbę mandatów do Sejmu na 408. Podkomisja proponowała 400 mandatów, lecz Komisja Konstytucyjna po rozprawie powiększyła o jeden liczbę mandatów w ośmiu miastach: Warszawie, Krakowie, Lwowie, Poznaniu, Białymostku, Łży i Rzeszowie.

Międzynarodowe konsorcjum w Gdańsku

Udział Polski wynosi tylko 3,3 proc.

PARYŻ. W sprawie międzynarodowego konsorcjum, o którym już donosiliśmy, a które ma eksploatować w Gdańsku b. Stocznię Cesarzą („Reichswerth”), oraz Główne warsztaty kolejowe („Hauptwerkstaete”), jesteśmy w stanie podać nieco dalszych szczegółów.

Kapitał zakładowy wynosić ma 800 tysięcy funtów sterlingów, z czego 50 tysięcy zostanie wypuszczone w akcjach, a reszta w obligacjach. Kapitał obligac-

Z powodu otrzymania większej partii najnowszych
Tylko 3 dni! obrazów. Tylko 3 dni!

TEATR „ODEON”

Program od poniedziałku dnia 20-go do środy dnia 22-go Marca 1922 roku.

Król ekranu, ulubieniec Publiczności **MOŻUCHIN** i jego uroczą partnerka **LISIENKO**
w pięknym, nastrojowym dramacie z życia

Zerwane szczęścia struny

Nad program: **AMARANTA** przewyborna groteska amerykańska w 1-ym akcie.

cyjny pokrywają grupy angielska (Gravens z Sheffield'u) i francuska (Société de Construction des Batignoles), a może i włoska, albowiem Włosi zażądali, aby im zarezerwowano część udziałów, ale do tychczas nie dali konkretnej odpowiedzi. Zes kapital akcyjny wpłaca dwie, a względnie trzy grupy sprzymierzone, oraz grupy polska i gdańska, przyczem zarówno na Polskę, jak i na Gdańsk przypadłoby zaledwie po 10 proc., czyli po 10 tysięcy funtów st., co czyni tylko 3,3 proc. calko witego kapitalu zakladowego!

Jest to udzial bardzo maly, szczegolnie kiedy chodzi o Polske. Zalowac tego nalezy tembardziej, ze przedsiwiorstwo dawac bedzie, wedlug wszelkiego prawdopodobienstwa, duze zyski, ktorych zrodlem beda zreszta kontrakty zawierane z rzadem polskim. Trudno jest winszowac sukcesu pp. Wieniawskiemu i Szampanjerowi, ktorzy w imieniu Polski pertraktowali w sprawie utworzenia wyzej wymienionego konsorcjum.

Ciekawe wiadomości.

— W Poznanskim wpłacono dotychczas 5 miljardów daniny.

— Węgry przystąpiły do międzynarodowej konwencji o ochronie utworów literackich i artystycznych.

— Agencja Reutersa półrządowość za przecza doniesieniu o ustąpieniu Lloyd George'a w ciągu 2 tygodni.

— Rząd sowiecki ma wystąpić na konferencji w Genewie o zwrot strat poniesionych w walce z Kozakami, Denikinem i Wranglem. Straty te Sowiety obliczają na 50 miliardów w złocie.

— Trocki zwiedza garnizon nad granicą polską, Kamieniew odbył inspekcję fortyfikacji nad morzem Czarnym.

— Na kolejach rosyjskich wprowadzono bilety peronowe, które kosztują 10 kop. w złocie.

— W wyborach uzupełniających w Cambridge, po raz pierwszy przepadł kandydat partii robotniczej. Wybrano konserwatystę Newtona.

— Ołbrzymie transporty zboża dostarczane przez Amerykę dla głodnych na Krymie rząd sowiecki wywiózł w głąb Rosji do magazynów czerwonej armii.

Przegląd Wszechpolski.

Wznowiony z początkiem roku bieżącego „Przegląd Wszechpolski” rozwija się co raz lepiej, a każdy jego numer przynosi cały szereg bardzo ciekawych, pisanych z gruntowną znajomością rzeczy artykułów i rozpraw, omawiających ważne zagadnienia aktualne, w które tak obfituje doba obecna. Brak takiego poważnego pisma, traktującego rzeczowo i ze zrozumieniem wszystkie zagadnienia polityczno-społeczne dawał się u nas bardzo odczuwać i pod tym względem ustępowałaśmy ogromnie zagranicy, gdzie istnieje w każdym kraju cały szereg poważnych miesięczników t. zw. magazynów, o treści, stojącej na bardzo wysokim poziomie.

„Przegląd Wszechpolski” wypełnia u nas tę lukę, szeregując umiejętnie przejaśnienia życia współczesnego i oświecając je w sposób właściwy pod kątem widzenia żywotnych interesów Polski. Hasłem przewodnim tego miesięcznika jest wpajanie w szeroki ogół świadomości, jaką rolę odegrał w życiu naszego kraju we wszystkich trzech dzielnicach ruch wszechpolski powołany do życia przez tak nieprześcigniętne indywidualności jak s. p. Zygmunt Balicki i s. p. Jan Popławski i Roman Dmowski. Wszyscy oni kładli podwaliny pod gmach Polski, wierząc niezłomnie, że powstanie ona do nowego życia ze „duch narodu nie jest otruty” lecz posiada niezmiennie żywotne siły, które z czasem w całej pełni awidoczną się, kiedy Polska zrzuca pęta niewoli, kiedy upadną słupy graniczne i nadejdzie czas budowania nowej państwowości. Ruch wszechpolski zatryumfował w całej pełni, co teraz uwidoczni się, bowiem jego pionierzy, jego twórcy przeprowadzili swe zamierzenia i ich tytanicznej pracy, niezłomnej woli, rzeczywiście samozaparcia się należy zawdzięczać w znacznej mierze a nawet przede wszystkim to, że Polska została uznana, jako państwo współwzajemne przy boku koalicji przeciwko Niemcom, że nasi przedstawiciele znaleźli się przy stole konferencyjnym podczas ukła-

dania Traktatu Wersalskiego, że mogliśmy tam w Paryżu bronić swoich spraw i niedecydowano o nas bez naszej wiedzy oraz współudziału.

Dotychczas wyszły trzy numery odrodzonego „Przeglądu Wszechpolskiego”, a już samo chociażby zestawienie nazwisk tych, którzy zabierają głos na łamach odrodzonego miesięcznika, samozestawienie artykułów świadczy o wysokim poziomie i celowości a zarazem pożyteczności „Przeglądu Wszechpolskiego”. Wysoce znamienym faktem jest to, że powstanie jego zostało powitane z uznaniem i nie tylko przez Polskę ale nawet z zagranicą siostrzanej Francji kraju, gdzie istnieje cały szereg takich wydawnictw, znajdujących się na wysokim poziomie. Pochlebne głosy prasy francuskiej o „Przeglądzie Wszechpolskim” są tem dla nas cenniejsze i świadczą faktycznie, że nareszcie pozyskaliśmy organ poważny, organ, w którym zdrowa myśl narodowa znajduje uzewnętrznienie i to nie na jakiś krótki przeciąg czasu, lecz stwarza pewną ciągłą, pewną wytyczną rozwoju żywotnych zagadnień Polski w wypadkach doby obecnej, dając tem samem przyszłym pokoleniom, oraz historykom, którzy będą pracowali nad wyjaśnieniem wypadków przez nas przeżywanych, niezmiernie obfity, rzeczowy i wartościowy materiał.

Dlatego też „Przegląd Wszechpolski” winien znaleźć się w domu każdego inteligentnego Polaka, któremu nie są obojętne sprawy jego kraju, który chce być gruntownie informowany i widzieć, jak rozwija się jego Ojczyzna.

Najświeższe wiadomości

Otwarcie II-go Targu Poznańskiego (Telegram od specjalnego korespondenta „Kurjera Częstochowskiego”)

POZNAN, 20. 3. Wczoraj odbyło się uroczyste otwarcie II Targu Poznańskiego. Do licznie przybyłych gości zwrócił się wice-prezydent miasta dr. Kiedas, który skreślił historię targów poznańskich. Dalej stwierdził życzliwość, jaką spotkała Targi ze strony ministra spraw zagranicznych.

Na otwarcie Targów przybyli gen. Sosnkowski, Raszewski, min. b. dzielnicy pruskiej Rybicki, wiceminister dr. Wachowiak, wielu posłów itd.

Liczba firm, które biorą udział w wystawie, przewyższa liczbę I Targu o 600.

Reprezentowane są firmy: górnośląskie, gdańskie i wileńskie.

Zjazd olbrzymi.

Targ robi wrażenie wspaniałe.

Erzet.

Walka z bandytyzmem.

WARSZAWA, 20. 3. (Tel. wł.) Wczoraj ostatecznie wywiadowcy Policji aresztowali dwóch pozostałych sprawców napadu w Skolimowie. Jeden z nich Gnoiński, został aresztowany, drugi zaś Rybicki stawiał opór z bronią w ręku i został podczas strzelaniny zabity.

Kiedy Lloyd George ustąpi?

PARYŻ, 20. 3. (Tel. wł.) Według informacji prasy paryskiej z Londynu mno-

żą się oznaki, że liczba przeciwników Lloyd George'a stale wzrasta. Obecnie już chodzi nie o to czy Lloyd George ustąpi, ale kiedy. Wczoraj utrzymywali, że Lloyd George ustąpi w ciągu 10 dni.

Otwarcie konferencji sanitarnej.

WARSZAWA, 20. 3. (Tel. wł.) Dziś o godz. 11 rano odbyło się uroczyste otwarcie międzynarodowej konferencji sanitarnej, na które przybył delegat Rady Ligi Narodów dr. Reymann.

Kronika.

Z żałobnej karty. W niedzielę dnia 19 b. m. rozstał się z tym światem s. p. Zygmunt Monikowski, doktor filozofii, właściciel znanej apteki w mieście naszym.

S. p. zmarły wykształcenie średnie otrzymał w gimnazjum w Suwałkach, studiując wyższe odbywał w Bernie Szwajcarskim, gdzie uzyskał stopień doktora filozofii. Jako człowiek o niezwykle wysokiej inteligencji i wrodzonej kulturze, dobry Polak o nieposzlakowanym charakterze, cieszył się w mieście naszym, gdzie brał wydatny udział w życiu społecznym, zasłużoną sympatią i uznaniem. Zostawił po sobie pamięć najlepszą, przeżył lat 39. Zgon s. p. dr. Zygmunta Monikowskiego wywołał szczery żal wśród szerokiego sfer miejscowego społeczeństwa. S. p. zmarły osierocił żonę i dwoje dzieci.

Cześć jego pamięci!

Dotkniętej tym ciężkim ciosem rodzinie przesyłamy wyrazy najgorętszego współczucia.

Służba wojskowa. Dowiadujemy się, że obywatele państw obcych, którzy uzyskają obywatelstwo polskie, a będący w wieku poborowym, będą pociągani do pełnienia tego obowiązku, bez względu na to, w jaki sposób uczynili zażość obywatelstwu państwa polskiego w swojej dotychczasowej Ojczyźnie.

Osoby, których przynależność do państwa nie jest znana, a które mieszkają stale w obrębie Państwa Polskiego, będą pociągani do służby wojskowej na równi z obywatelami Państwa Polskiego o ile nie będą mogli wykazać się przynależnością do państwa obcego.

Czas pracy w handlu. Od dziś obowiązywać zaczyna nowela do ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu. Na mocy tej noweli sklepy mogą być otwarte w ciągu 10 godzin na dobę bez przymusowej przerwy obiadowej.

Budżet miejski. W poniedziałek do 20 i we wtorek 21 b. m. o godz. 7 i 9 rano wieczorem, odbędzie się posiedzenie Rady miejskiej, wyłącznie w celu rozpatrzenia budżetu na rok 1922.

Poranek „Związku Muzyków Polskich”. W dniu 26 bm. w sali teatru „Paryskiego” o godz. 12 w poł. odbędzie się poranek symfoniczny „Związku Muzyków Polskich” łącznie z „Lutnią”, pod dyktando p. Kopeckiego. Orkiestra wykona: 1-szą symfonię Bethovena, uceveturę „Egmont” Bethovena i tańce słowiańskie Dworzaka. Zainteresowanie koncertem duże.

Zaślubiny. W niedzielę dn. 19-go b. m. w kaplicy M. B. Częstochowskiej, na Jasnej Górze ks. Piotr Markiewicz, Przeor OO. Paulinów, w asyście ks. kan. M. Ciesielskiego i ks. pref. T. Pechego, pobłogosławił związek małżeński między p-ną Janiną Wołyńską i p. Leonem Piotrowskim, znanym w mieście naszym kupcem i przemysłowcem, właścicielem domu handlowego „Mokka Kawa”.

Świątynię wypełnili liczni znajomi i przyjaciele nowożeńców, oraz przedstawiciele instytucji kulturalnych i zawodowych. Plenia religijne wykonał prof. E. Makosza, „Ave Maria” kwintet „Lutnia”.

Po uroczystości na Jasnej Górze, zaproszeni goście udali się do lokalu Stow. Kupców Polskich, gdzie u progu oczekiwali młodą parę przedstawiciele zarządu Stowarzyszenia, w imieniu którego powitał pp. Piotrowskich przemówieniem odpowiednim prezes J. Cholewicki, poczem p. Z. Ryłski wręczył im tradycyjnym zwyczajem chleb i sól.

W czasie uroczystości, która się odbyła w udekorowanych salach Stowarzyszenia, wygłaszano liczne przemówienia i odczytano kilkanaście depesz oraz listów z życzeniami.

Ku upamiętnieniu tak uroczystego dnia i gwoli wyrażeniu swej wdzięczności za gościnność, jaką ujawniło względem nich Stow. Kupców Polskich, pp. Leonostwo Piotrowscy złożyli na budowę domu własnego Stow. Kupców Polskich na ręce prezesa J. Cholewickiego mk. sto tysięcy.

Nowożeńcom na ich nową drogę życia ślemy najserdeczniejsze życzenia wszelkiej pomyślności i staropolskie „Szczęść Boże”.

Wiec. W środę, dnia 23 b. m. o g. 6 wiecz. odbędzie się w lokalu I gimnazjum wiec rodziców. Sprawy bardzo ważne. Uprasza się wszystkich rodziców, posiadających dzieci w I gimn. o łaskawe przybycie.

Miljonówka.

Nr 1,160,228

Numer powyższy wyciągnięto z kola w ostatnim losowaniu 4 proc. państwowej pożyczki premijowej, d. 19 marca.

Zakłócenie spokoju. Podczas jarmarku, w stanie pijanym, zakłócili spokój publiczny: Józef Resiak, Jan Bielik zam. we wsi Potaszewice gm. Niegowa pow. Będzińskiego, Marjan Gajewski ze wsi i gm. Konary i Bolesław Prużek, zam. w Karczewie pow. Noworadomskiego. Sprawę powyższą przesłano do Sądu Pokoju w Janowie.

Nielegalny handel bydłem. Jakób Kimla, zam. we wsi Piaski, gm. Potok Złoty podczas jarmarku usiłował wprowadzić na targ i sprzedać bydło bez świadectwa wystawionego przez Urząd gminy, przyczem stawiał opór policji przy niewpuszczeniu go na targ. W sprawie powyższej sporządzono protokół i przesłano do Sądu Pokoju w Janowie.

Zamiat 2 tys. — 10 tys. Podczas targu w osadzie Przyrowie Juliana Michalska, zam. w Przyrowie kupiła buciuki u Jenty Nudelman, zam. w Noworadomsku i podczas zapłaty zamiast dwóch banknotów po 1000 mk. dała przez pomylkę dwa banknoty po 5000 mk. z których otrzymała resztę od Jenty Nudelman 700 mk. Bućki zgodzone były na sumę 1800 mk. W sprawie powyższej sporządzono protokół i przesłano do Sądu Pokoju w Janowie.

Usiłował okraść synagogę. Do zamkniętej synagogi przy ul. Nadrzecznej zakradł się Markus Wald, zam. w Warszawie przy ul. Brukowej nr. 28. W. usiłował popełnić kradzież jednakże został apossreżony i odprowadzony do Komisariatu.

Fundusz konstytucji. Na pamiątkę uchwalenia Konstytucji p. Marszałek Trampezyński złożył na ręce księdza posła Kaczyńskiego 2 miliony marek polskich na rzecz inwalidów wojennych na zakładanie warsztatów. Fundusz ten ma nosić nazwę Funduszu Konstytucji.

Przemysłnictwo srebra. Pościągami pospiesznym dr. 5 jechała do Szczakowej mieszkanka Sosnowca Liba Mendelsohn. Wiozła z sobą paczkę, w której było 70 rb. 80 kop. srebrem. Jadąc z nią pasażerowie Stanisława Rutkowskiego ze Stanisławowa, Adolf Czernik i A. Klejman z Warszawy paczkę srebra oddali

do pomocnika zawiadowcy stacji. Po spisaniu protokołu sprawę skierowano do sądu. Srebro skonfiskowane. Oskarżona tłumaczyła się, że srebro wiozła do domu od wujostwa z Warszawy.

Loterja górnośląska. Komitet Plebiscytowy podaje do wiadomości, aby osoby posiadające losy loterii górnośląskiej, nie zwracały się obecnie do Komitetu, gdyż o terminie otrzymania tabelek wygranej nastąpi zawiadomienie w piśmie miejscowych.

„Czarna kawa” w „Lutni”. W sobotę „Lutnia” dla swych członków i gości wprowadzonych urządziła „Czarną Kawę”. W udekorowanej sali przy stolikach zgromadzili się liczni słuchacze produkcji, wykonywanych na estradzie przez członków sekcji dramatycznej „Lutni” i kwintetu muzycznego.

Conferencierem był p. Kazimierz Jędrzejczyk. Miłą całość programu stworzyli pp.: Irma Baumgartówna (deklamacja), Irena Horyszowska (śpiew), Irena Owierzyńska (deklamacja), Kazimierz Browicz (deklamacja), E. Makosza (śpiew i monolog), K. Jędrzejczyk (satyra i monolog), Poliszewski (mimiki).

Na „Czarnej Kawie” było jasno i miło. Warto częściej urządzać tego rodzaju wieczory.

Oszustka. Niejaka Eug. Wall, bez stałego miejsca zamieszkania, wyłudziła od Pawła Żora, zam. przy ul. Piłsudskiego 7, mk. 60 tys. i zbiegła w niewiadomym kierunku.

Agent niemiecki. Policja zatrzymała J. Tomzika, który werbował ludzi do Prus. Aresztowanego oddawiono do Starostwa w Częstochowie.

Walka z bandytami. Jeden bandyta zabity, drugi raniony.

Policja w Będzinie wykryła sprawców napadu w Niegosławicach. Jeden ze sprawców napadu niejaki Cizek został zabity, drugi zaś Głuskiiewicz raniony, trzeciego sprawcę niejakiego Sypniewskiego zatrzymano i osadzono w więzieniu.

Straszny wypadek na torze kolejowym.

Luceja i Ludwik Sucheccy, mieszkańcy Częstochowy, będąc w stanie nietrzeźwym, szli torem kolejowym. Około mostu Konopka potknęli się o druty sygnałowe tak nieszośliwie, iż wskutek otrzymanych ran Ludwik Suchecki po upływie półtorej godziny zmarł.

Kradzieże. Z mieszkania Daniela Lisaka, zam. przy ul. Senatorskiej nr. 8 nieznany sprawca za pomocą włamania skradł skóry, wartości mk. 50000.

Wcześniej zatrzymani. Na stacji Częstochowa zostali zatrzymani 18 to letni Władysław Gładysz, zam. na Rakowie przy ul. Kolejowej nr. 1 i 12 letni Marjan Janikowski zam. tamże przy ul. Aleksandrowskiej, którzy z pociągu będącego w biegu kradli węgiel.

Z sali odczytowej.

Mickiewicz w ujęciu Wyspiańskiego.

(Odczyt prof. Kołaczowskiego.)

W sali teatru Zw. kolejowego odbył się w niedzielę odczyt prof. Kołaczowskiego na temat: „Mickiewicz w ujęciu Wyspiańskiego”. Postać wielkiego wieszca Adama Mickiewicza odtworzył Wyspiański w „Legionie”. Mickiewicz w „Legionie” jest wcieleniem wierzeń i złudzeń Mesjanizmu. Choć nie jest to prawdziwy obraz wieszca nie tworzy on jednak fikcji. Jest on bardzo bliski prawdy. Wyśpiański mówi: że Mickiewicz, tak jak on go widzi — jest najprawdziwszym. Nie jest to jednak dziwne, że Wyspiański tworzy postać Mickiewicza subiektywnie, gdyż nawet historycy patrzą na każdą rzecz swojemu oczyma. Wyspiański wiedział, że jest stronniczym, lecz postanowił być otwartym. Mickiewicz — Wyspiańskiego nie jest to całokształt, lecz męt o wielkim wieszcu. Porządek podług którego następują postacie w utworach Wyspiańskiego, jest specjalną techniką poety i przedstawia etapy, które stawia się coraz tragiczniejsze. Różne zjawy, występujące w dziełach Wyspiańskiego noszą ją myśl poety. Jedną z tych zjaw są chłopi, dążący z zawiązanymi oczyma za fortuną. Są to ludzie, którzy błądzą, szukając szczęścia, a nie mogą znaleźć drogi.

Najmodniejsze fasony!

MAGAZYN OKRYĆ MĘSKICH i DAMSKICH

H. SIELCER I-a Aleja II. Telefon 149.

Poleca na nadchodzący sezon wiosenny duży wybór ubiorów damskich męskich i dziecięcych.

Najładniejsze kroje!

Wyspiański ukazuje Mickiewicza, jako wielkiego mistyka, który pełen poświęcenia złożyłby życie dla idei, dla zmarłych wstania Polski.

W legionie słowiańskim, stworzonym przez Mickiewicza, św. Andrzej idzie z tryumfem na mekskany. W „Legionie” Wyspiańskiego, Mickiewicz występuje jako Brutus, a Napoleon jako Cezar. Mickiewicz prawdziwy, posługuje się środkami ziemskimi. Dowodem tego, jest jego spór z Towiańskim. Przeciwnictwem zaś jest Mickiewicz Wyspiańskiego, bowiem jest on wodzem, który prowadzi naród w imię idei mesjanistycznej. Naprawdę szukał on niedoścignętego wówczas upioru, Polaki. Szalony jest Mickiewicz, który bierze na siebie krzyż meki całego narodu. Dziwnem się zdaje, że Mickiewicz mógł być rewolucjonistą i zarazem tradycjonalistą. Mickiewicz jako Mojżesz prowadzi naród do ziemi wyzwolonej i choć wie, że do niej nie dojdzie, wierzy, że nowe pokolenie ziemię tę ujrzy.

Zakończył prelegent swój bardzo zajmujący odczyt słowami, że Mickiewicz Wyspiańskiego jest o wiele tragiczniejszy niż był w rzeczywistości. Tłumnie zabrana publiczność obdarzyła hucznymi oklaskami prelegenta, wyrażając tym swe zadowolenie.

A. H.

Zjazd przedstawicieli Kół Zw. Lud.-Nar. Stosownie dochwały walnego zjazdu delegatów Kół Związku Ludowo - Narodowego, odbędzie się we wtorek dnia 21 marca r. b. o godz. 2-iej po poł. Zjazd przedstawicieli Kół i męzów zausania Z. Lud. Nar. w sali Stow. Rzemieśl. Przemysł. w Częstochowie, I aleja nr. 9, z następującym porządkiem obrad: 1) Zagajenie, 2) Referaty w sprawach aktualnych, 3) Wybory do zarządu, 4) Wolne wnioski. Upraszamy o jaknajliczniejsze przybycie. Zarząd.

Koncert Arriol'ego

We czwartek dn. 23 b. m. o godz. 8-iej wieczorem w Sali Straży Ogniowej odbędzie się koncert światowego skrzypka Arriol'ego.

Bilety są do nabycia w „Cristalu”.

Tabela loterii państwowej.

(nieurzędowa).

Piąta klasa — Dziewiąty dzień.

Główniejsze wygrane.

Mk. 500.000 nr. 86286.

Mk. 300.000 nr. 86357.

Mk. 200.000 nr. 48065.

Mk. 100.000 nr. 48613.

Mk. 30.000 nr. 65103.

Mk. 25.000 n-ry 67879 79789.

Mk. 15.000 n-ry 19404 34282 39011 60637 67364.

Mk. 10.000 n-ry: 8448 86907 40007 54220 66779 79868 88815.

Mk. 8.000 n-ry: 2183 2409 6758 23844 27904 33998 45690 46151 54954 55862 58208 59792 60960 74910 78370 88554 27267 74910.

Mk. 5.000 n-ry: 1221 2266 5754 8224 22346 32938 40935 45520 49147 50825 51980 54269 57314 61581 64886 70472 77573 79475.

Zdaleka i zbliska.

Pożar kościoła z 1510 r. W nocy w poniedziałek dnia 18 bm. spłonął doszczętnie kościół w Kaszutach na Pomorzu, drewniany, pochodzący z roku 1510. Ogień wybuchł równocześnie wielkim płomieniem w zakrystii i w wieży z taką gwałtownością, że cały kościół spłonął w półtorej godziny.

Nie można było uratować; cudownym sposobem w zgłiszach ocalał jedynie przez pożar nietknięty haftowany obraz Niep. Poczęcia Najśw. Marii Panny, z chorągwi panien, choć chorągiew sama cała spłonęła. Przyczyna pożaru dotąd nie ustalona.

Strajk w Łodzi zlikwidowany. Strajki, które obecnie wybuchły w Królestwie, posiadają tylko charakter lokalny. Strajkują garbarze, szewcy i kamaznicy. W Lublinie wybuchł strajk robotników, zajętych w przemyśle metalowym. W Łodzi strajkowali zajęci w przemyśle włókiennym, jednakże po uzyskaniu 20 procent podwyżki, przysłapili do pracy. Strajk w Łodzi został więc zlikwidowany.

Włamanie. Kilku włamywaczy dostało się do lokalu Zawodowego Związku Drukarzy w Warszawie i dobrawszy się do kasy wycięli otwór 30 cm. średnicy, poezem zrabowali 700.000 marek. Po złodziejach nie pozostało śladu. Cała „robotka” wskazuje, że wykonali ją zawodowi włamywacze. Nie jest to pierwsze włamanie do lokalu Zawodowego Związku Drukarzy, ubiegłego roku bowiem usiłowano okraść ten lokal, ale złodziei wówczas spłoszono.

Drukarnia dla głuchoniemych w Warszawie. W Warszawie istnieje drukarnia, w której zajęci są głuchoniemie, instytut którego własnością jest drukarnia, drukował przez długi szereg lat dzieła naukowe polskie i rysyjskie.

Obecnie dzięki wydatnej pomocy ze strony ministerstwa oświecenia publicznego i skarbu, drukarnię ponownie uruchomiono. Dla młodzieży głuchoniemiej jest to jeden z najważniejszych warsztatów pracy, rekrutują się z niej dobrzy zecerzy.

Spółceństwo niewątpliwie poprze wyśilki dyrekcji instytutu i dostarczy pracy nowopowstałej i placówce, mającej tak wielkie znaczenie w kształceniu głuchoniemych.

Największy wybór Najmodniejsze materiały!

Korzystajcie z okazji

do firmy

H. A. LIBROWICZA

I Aleja № 12.

nadszedł na skład wielki transport zefirów na męskie koszule w różnych kolorach i deseniach po 450 mk. za metr również cover-coty, sukna, drap-de Dame, bostony, szewcowskie, matowe, welurowe popeliny, gabardiny i inne towary na palta, suknie i kostjumi również jedwabie, etaminy, batysty, serwety i firanki w wielkim wyborze po cenach najtańszych. USŁUGA SOLIDNA.

CHRZEŚCIJANSKA PRACOWNIA OBUWIA

Marjana Bednarka

ul. Spadek № 3.

Posiada na składzie najnowsze fasony wydmuszonego obuwia damskiego i męskiego. Przyjmuje się obstalanki z krajowych i zagranicznych materiałów. Wykonanie solidne! Ceny przystępne!

Rozmaitości.

(—) Najstarszy dziennikarz.

Wszystko obliczająca statystyka dowodzi, że do stanów, cieszących się życiem najdłuższem, zaliczyć należy stan duchowny, dziennikarstwo natomiast ma należeć do stanów, nie cieszących się długowiecznością.

Wyjątkiem zatem w tej regule być musi dziennikarz francuski, p. Amable Maillet Saint Prix, urodzony w Paryżu 25 lutego 1821 r. i nie tylko żyjący, lecz pracujący i piszący dotychczas, jak człowiek w sile wieku.

Przeszło stoletni ten dziennikarz dostarcza regularnie kroniki tygodniowej tygodnikowi „L'Abeille de Corbell”, w którym podpisuje się Jean d'Ambley, a do tego robi starannie jej korektę.

Spokojny, systematyczny, pracowity, jest bez wątpienia nestorem dziennikarstwa nie tylko francuskiego, lecz całego świata.

Niech wszyscy wiedzą

że wszelkie towary: welny, bostony, jedwabie, płótna, zefiry, ręczniki, kapy, batysty, i etaminy kupić można

najtaniej

w firmie

Kornberg i Szumacher

przy ul. Panny Marii № 11, (Aleja I) w podwórzu parter, vis a vis bramy.

Zródło Polskie Jana Radziejewskiego

Krakowska 1, obok Stow. Rolniczego poleca towary bławatne, konfekcyjne z fabryki „Częstochowianka” po cenach fabrycznych, gotowe suknie damskie, dziecięce, bieliznę, wyprawy do chrztu, duży wybór bluzek, fartuchów i pończoch.

Najlepsze źródło taniego kupna! Zwracać uwagę na adres!

Nie czekajcie

ostatniej chwili a zaopatrujcie się już we wszelkie niezbędne towary welny, jedwabie, płótna, kapy i firanki w

Najtańszym składzie u J. Rzańskiego

mieszkanie prywatne, Kościuszki 19a w podwórzu. Telefon 3 — 18.

Czas to pieniądz

— Ceny konkurencyjne. —

Zakład Powozowy K. KOTT

w Częstochowie, Ogrodowa 26

Poleca terminowe dostawy:

powozów, bryczek, wozów i kół wszelkich rozmiarów

po cenach przystępnych!

Chrześcijańska Fabryka Mydła

„DOBOSZ”

w Częstochowie

ulica Warszawska № 37.

poleca najlepsze mydło zawierające od 63% do 66% tłuszczu

Potrzebny zaraz korepetytor student lub uczeń do przygotowania dwóch chłopców lat 13 i 15 na wyjazd do Praski. Zgłoszenia proszę adresować: Kołasiński Tow. Praska - Piława poczta Praska.

TEATR „PARYSKI”

Program od soboty dnia 18-go Marca 1922 roku
i dni następnych.

KOBIEȚA, KTÓRA ZABIŁA...

Potężny dramat w 6-ciu wielkich aktach wytwórni Jermoljewa w Paryżu.

W rolach tytułowych znakomita gwiazda filmowa

LISIENKO oraz słynni RYMSKI i PANOW

KINO
NOWYProgram od niedzieli 19 b. m.
i dni następnych.Natychmiast po zejściu z ekranu
serji I-iej ukaże się serja II-ga i o-
statnia, tego pięknego obrazu, malu-
jąca zupełnie rozwiązanie.„KRÓL PARYŻA”
w 2-ch Serjach

Jeden z najwspanialszych dramatów obecnego sezonu w 2-ch serjach, 12 tu częściach z prologiem.

W roli głównej Bruno Kastnerem, znakomitym artystą wiedeńskim.

Treść serji I-iej: 1. Kradzież 200.000 franków. 2. Szalony pościg. 3. Księżna i jej córka. 4. Wizyta nocna.
5. Fatalny list. 6. Cel szajki osiągnięty.Anons: Wkrótce ukaże się na ekranie Kino „NOWY” Możuchina i Lisienki w 1-iej serji w roli pasterza
w 2-iej jako syn Lisienki.

TAPETY

pokojowe i wiejskie
w wielkim wyborze.Przyjmujemy wszelkie roboty malar-
skie i tapetowanie
po cenach przystępnych.Gostyński i Opoczyński
ul. Piłsudskiego 25.

Czytajcie! Nowość!

Ważne dla Dam!

Magazyn okryć damskich, kostiumów i
ubiorów dla dzieci w wielkim wyborze,
najmodniejsze fasony po cenach najniż-
szych.

Tanio bo w prywatnym mieszkaniu.

A. Nowak w Częstochowie,
I Aleja 4 (front).
Pamiętajcie adres!!!

Tanio! Tanio!

Na nadchodzący sezon wiosenny i letni
przerabia kapelusze
filcowe i słomkowe, damskie i męskie na naj-
nowsze fasony firma„JULJA” Kościuszki 23
mieszk. II. :-Za 6500 Mk. na ubranie mę-
skie z dobrego kurtu
można nabyć w znanej firmie
J. Dawidowicz i S-ka
I Aleja 7. Tel. 74.Za 1800 Mk. na całą damską
suknię
można nabyć w znanej firmie
J. Dawidowicz i S-ka
I Aleja 7. Tel. 74.Pracownia Gorsetów
p. f. „Józefa”III-cia Aleja 54 (parter)
poleca duży wybór gorsetów higienicznych,
pasów brzusznych najnowszego systemu, zale-
canych przez doktorów, pasów biodrowych, sze-
lek do prostego trzymania się, biustonoszy,
pończochy gumowe i t. p. Przyjmuje obstalun-
ki z własnych i powierzonych materiałów, rów-
nież naprawy, pranie i przeprasowywanie.
Ceny niższe.

Na Wiosnę!!

Ubranie męskie za 6700 Mk.
lub damski kostium za 7800 Mk.Zakupiwszy duży transport materiałów bezpośrednio z fabryki mamy możność przez
czas ograniczony wysłać każdemu, kto przysła nam swój adres—pocztą za zaliczeniem
po cenach hurtowych:3 metry (na damski kostium 3 1/2 metra) najnowszego eleganckiego ma-
teriału (czysta wełna) w wyższym gatunku, bardzo trwałego i
efektownego w drobniutkich kratach o wyrobie jedwabno-miękkim, niezbędny dla
każdego z P. nów lub Pań, którzy pragną zaopatrzyć się na sezon wiosenny lub letni
w eleganckie ubranie lub kostium. Kolory: granatowy, zielony, brązowy, szary, po-
pielaty, wiśniowy i kowerekot (angielski). Takż materiał, z najlepszego gatunku N.B.
na męski 3000 mk., na damski 9250 mk. Również wysyłamy kupony na
spodnie eleganckie, gładkie lub w kratach po 2500 mk., kupon na spodnie czy-
sto wełniane, czarne tła z białymi pasecz-
kami (do ubrań wizytowych i balowych) po 4200 Mk.Sztuczki na damskie spodnie w najmodniejsze kraty lub pasy również gład-
kie we wszyst-
kich kolorach po 2700 mk. Szewioty najlepszego wy-
robu, zastępu-
jące w zupełności najlepsze angielskie materiały, podwójnej szerokości we wszystkich
kolorach po 1700 Mk. za metr. Półciotka i zefiry kolorowe na koszule słowac-
kie, fartuchy, ubranka dziecięce i t. p. po 550 Mk. za metr. Wysyłamy natychmiast
bez zadatku pocztą za zaliczeniem (płaci się przy odbiorze). Za opakowanie i prze-
syłkę dolicza się 500 mk. (Niezależnie od sumy zamówienia)Bez wszelkiego ryzyka!!! kupujący niczem nie ryzykuje gdyż, jeśli towar się nie o-
doba, takowy przyjmujemy z rowrotem i zwracamy pieniądze. Zamówienie prosimy
adresować: H. GUKIERSZTEJN Warszawa Złota 21—B. Telefon № 171-28.
P. S. Wysyłającemu należną sumę przy zamówieniu za opakowanie i przesyłkę nie
dolicza się.

14	Najtańsze źródło III	14
I-sza Aleja	FIRMA NEO-BŁAWAT I Aleja 14 (dom p. Franko) posiada w wielkim wyborze: wełny, jedwabie, kurtki męskie, płótna wi- dzewskie i żyrdowskie, obrusy, kapy, kołdry wataowane, koce i t. d.	dom Franko
14	Najlepsze towary I	14

Skład śledzi
A. Rozentala
I Aleja № 7,
poleca w wielkim wyborze
śledzie szkockie, holenderskie i
norweskie.Lecznica chirurgiczno-dentystyczna
pod kie unkiem lekarza specjalisty ze specja-
nem laboratorium zębów sztucznych
ulica Kilińskiego № 3
wejście ze strony Kasy Skarbowej
Przyjęcia i d. gcz. 9-iej rano do 7 wieczorem
Biednym wszelka porada i pomoc bezpłatnie
od 9—11 rano.Krawiec damski
J. Szubski
II-ga Aleja 39.
wykonuje: palta, kostjmy i suknie.
Ceny przystępne!Na święta
ładne i tanie firanki każdy kupuje tylko w bla-
watnym magazynie pod firmą
B. Librowicz
Częstochowa, II Aleja № 16,
vis a vis szpitala.
Polecam również w wielkim wyborze: wełny,
bostony, gabardyny, szewioty, alpagi, etaminy,
batysty, satyny, płótna, płóciotka, korciki,
kapy, obrusy, ręczniki i wszelkiego rodzaju
podszewki.
UWAGA: Dla urzędników i robotników sprzedaż
ratami.Aleksander Jaxa Dębicki
Geometra przysięgły
Kościuszki № 1, mieszkania 3.
Przyjmuje wszelkie czynności mierni-
cze, ekspertyzy sądowe, pomiary do
hypotek, jak również do Urzędów
Ziemijskich.Skład sukna i covercoatów
Firma M. Kornbrot
Częstochowa, I-sza Aleja № 4.
Egzystuje od 1898 roku.
Posiada na składzie towary pierwszo-
rzędnych fabryk i firm
po cenach fabrycznych.
Wielki wybór resztek
na spodnie po cenach najniższych.Fabryka Szczotek i Pędzli
Wielki wybór różnych szczotek do użyt-
ku domowego, technicznego i dla fabryk
Wyrób własny po cenach fabrycznych.
Paweł Szlezinger
— Sklep I-sza Aleja № 3. —
Fabryka Ogrodowa 8, przyjmuje
reparacje szczotek maszynowych.Powstaniec Górnolaski,
który nie może wrócić do domu, poszukuje
posady
w charakterze rządcy dworu
lub pomocnika.Oferty pod „Rządca” do Adm. „Kur’era Częst”
Aptekom, Drogerjom
dostarcza Neo Fosfatynę Galena Dom Ajen-
cyjno Handlowy Michał Nodziński, Kraków,
przedstawiciel na Małopolskę.Zgubiono dokumenty demobiliza-
cyjne rocznik 1896 na
imię Franciszka Dudka, zamieszkałego w Za-
wierciu.
Topole zdatne na deski do sprzeda-
nia, ul. Krótka 15.
Zgubiono kartę odroczenia wyda-
ną przez Kom. Poboro-
wą w Wieluniu na imię Mikołaja Żurka.
Zgubiono dokument wojskowy,
wydany w Wieluniu
na imię Antoniego Krajera.
Zgubiono portfel zawierający go-
tówkę, różne dokumen-
ty, kartę powołania, wydaną przez P. K. U. w
Częstochowie oraz paszport na imię Hugona
Peter.Zgubiono papiery wojskowe rocz-
nik 1898 na imię Jana
Brzozowskiego zamieszkałego w Zawierciu.
Dom do sprzedania tanio w dobrym
punkcie ul. Nowo-Kielecka 22.
Zgubiono dokument wojskowy
wydany w Wieluniu
na imię Andrzeja Pędziwiatra.